

MARIASKOLANS PLAN

mot diskriminering, trakasserier och kränkande
behandling för läsåret 2020/2021

Verksamheter som omfattas av planen:
Förskoleklass, åk 1-6 samt fritidshem.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
Mål och syfte	3-4
Ansvarsfördelning	4-5
Förebyggande arbete	5-7
Grunder för diskriminering, förtydligande	7-8
Utvärdering av insatser	8-9
Förbättringsområden	9
Att upptäcka, utreda och åtgärda kränkande/ Trakasserande/diskriminerande behandling	10-11
Bilaga 1 – Lagstiftning och styrdokument	12

Mål och syfte

Mariaskolans skollledning och personal tar bestämt avstånd från alla former av kränkande och diskriminerande behandling.

Vi arbetar aktivt för att förebygga och förhindra alla former av kränkande behandling i enlighet med gällande lagstiftning och styrdokument (se bilaga 1).

Det förebyggande arbetet ska vara långsiktigt och omfatta såväl individ- som grupp- och skolnivå. Vårt främjande arbetssätt ska vara långsiktigt och skapa goda och demokratiska relationer och lärmiljöer, som i sig innebär, att förekomsten av kränkningar och diskriminering minskar. Det främjande arbetet går ut på att identifiera och stärka de positiva sidor av verksamheten som ger förutsättningar för likabehandling. Vårt ledord STAR (Samarbete, Trygghet, Ansvar och Respekt) ska genomsyra vår verksamhet. Mariaskolans plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling beskriver vårt arbete med att alla elever ska känna sig trygga, samt att det råder nolltolerans vad gäller diskriminering, trakasserier och kränkningar i all slags form. Planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling upprättas årligen.

Våra mål för detta arbete är:

- Eleverna ska känna sig trygga på skolan och på fritidshemmet
- Elever, personal och vårdnadshavare ska vara väl insatta i hur arbetet mot kränkande/diskriminerande behandling bedrivs.
- All personal ska bedriva ett aktivt arbete för att förebygga alla former av kränkande behandling.
- Alla kända ärenden av kränkande behandling ska behandlas enligt skolans rutiner av all personal.
- Vuxna ska vara goda förebilder/föredömen.

På Mariaskolan arbetar vi med att:

Individnivå

- I så stor utsträckning som möjligt ge eleverna ett verkligt inflytande över sitt lärande och sin utveckling.
- Regelbundet kartlägga elevers trivsel och inflytande samt förekomst av kränkande/diskriminerande behandling
- Vid utvecklingssamtalen prata om elevens trivsel och lärande.
- Vi för daglig närvarokontroll och genom detta uppmärksammar vi hög frånvaro.
- Vid hög frånvaro finns framtagna rutiner för kartläggning/utredning.
- Observera tysta och tillbakadragna elever.
- Uppmärksamma elevers beteende och förändringar som kan tyda på psykisk ohälsa.
- Sträva efter att varje elev respekterar sitt eget och andra människors värde.
- Sträva efter att varje elev känner trygghet och visar hänsyn till andra människor.
- Sträva efter att varje elev ska få förståelse för andra människor.

Gruppenivå

- Återkommande samtal med elever i grupp samt enskilt vid behov.
- Vuxna styr **ALLTID** gruppindelningar, för att undvika valsituationer som kan leda till uteslutning av elever.
- Aldrig tillåta nedsättande kommentarer, suckar, miner eller liknande.
- Uppmuntra till ett positivt klimat.

- Påminna elever och vårdnadshavare om att alltid berätta för personal i skolan om någon utsätts för kränkning/diskriminering.

Skolnivå

- Ordningsregler utarbetas och följs upp av skolans personal i samråd med elever.
- Skapa en god fysisk och psykisk arbetsmiljö, för både elever och personal.
- Alla ska känna sig trygga med att skolan **reagerar** och **agerar** om problem uppstår.
- Rastvakterna finns på de platser på skolgården som eleverna upplever att det behövs vuxenstöd. Rastvakterna bär reflexvästar så att de tydligt syns för barnen.
- Rastvakter och rastvärdar hjälper till så att alla elever får möjlighet att delta i lekar och gemenskap.
- När eleverna är utomhus, både i skola och fritidshem, finns alltid vuxna med ute.
- Vi lägger oss i när elever bråkar, tjafsar och skojskuffas. **VI SKA LÄGGA OSS I!**
- Alltid reagera på ”fula ord”.

Ansvarsfördelning

Rektor, Lena Jansson, är huvudansvarig för att Mariaskolan förebygger och förhindrar alla former av kränkande/trakasserande/diskriminerande behandling bland elever och anställda.

Biträdande rektor, Eva-Lena Johnsson, ansvarar för att upprätta Planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling samt att den förankras hos personal, elever och vårdnadshavare. Ansvarar även för att driva arbetet med att förebygga och hantera uppkomna fall av kränkande behandling. Vid elevhälsateamets planeringsmöten, personalkonferenser/personalmöten tas frågor kring området upp.

Var och en i personalen har ansvar för att vara väl insatt i lagstiftningen och hur arbetet mot kränkande behandling bedrivs, samt för att aktivt förebygga och förhindra all form av kränkande/trakasserande/diskriminerande behandling genom att arbeta förebyggande i vardagsarbetet med eleverna.

Var och en av eleverna har ansvar för att vara med och skapa en skolmiljö där alla trivs och känner sig trygga. Varje elev har ansvar för att snarast ta kontakt med handledare eller annan vuxen om eleven själv, eller någon elev känner till, blir utsatt för kränkande/trakasserande/diskriminerande behandling.

Vårdnadshavare har ansvar för att ta kontakt med handledare eller annan vuxen på skolan vid misstanke om att det egna barnet eller annan elev på skolan utsätts för kränkande/trakasserande/diskriminerande behandling. Kränkande/trakasserande/diskriminerande behandling som sker mellan elever på deras fritid är i första hand ett ansvar för vårdnadshavare att åtgärda. Samverkan mellan skola och hem, för elevens bästa, är nödvändig när problem uppstår.

Att hålla Mariaskolans årliga plan mot diskriminering och trakasserier levande

Aktivitet	När/Ansvarig
Sociala rapporter. Elev och handledare fyller i.	En gång/termin. Handledare/elevcoach/elever/kurator
Följa upp åtgärderna utifrån sociala rapporterna.	Handledare/elevcoach/elever/kurator
Utvärdera likabehandlingsplanen.	Vid läsårets slut Rektor/biträdande rektor/handledare/ elevcoach/elever
Personal, elever och föräldrar ska känna till vad som står i planen	Rektor/Biträdande rektor till lärare/personal vid höstterminens start. Lärare till eleverna vid höstterminens start Lärare till vårdnadshavare vid föräldramöte

Förebyggande arbete läsåret 2020/2021

- Elevhälsateamet träffas regelbundet och då går man igenom/följer upp eventuella fall av kränkande behandling. Genom att skolan har en person som delvis arbetar med dessa frågor kan akuta ärenden hanteras.
- Personal finns till hands under raster i form av rastvakter med reflexväst. Biträdande rektor ansvarar för ett fungerande rastvakts schema så att det finns vuxna under alla rast tillfällen.
- En elevcoach finns på skolan kopplad till årskurs 4-6 i första hand. Hon arbetar företrädesvis med sociala bitar.
- Vid det dagliga samtalet med elever uppmärksammar vi allas lika värde och berör aktivt ämnen som rasism, sexuell läggning, främlingsfientlighet och funktionsvariationer. Från höstterminen kommer vi att använda en metod som heter "Agera Tillsammans" för årskurs 4-6.
- Genom att vi dokumenterar alla negativa händelser mellan elever får vi en kartläggning över det som sker och möjlighet att agera snabbt.
- Eleverna fyller i en social rapport ett tillfälle/termin för att kartlägga elevernas trivsel, trygghet, arbetsro och kamratskap. Syftet är att i tid kunna upptäcka eventuella problem och arbeta med förebyggande åtgärder. Rapporterna sammanställs och presenteras för rektor och biträdande rektor.
- Handledare ansvarar för återkoppling från den sociala rapporten till den/de elever som har uppgett att de upplever något som inte är bra, samt att återkoppla övergripande till klassen.
- Vår värdegrund STAR ska genomsyra verksamheten hela tiden.
- Relationsvecka, ANTD-vecka och andra temadagar genomförs i olika årskurser.

- Handledare informerar eleverna vid höstterminens början om hur likabehandlingsarbetet bedrivs på Mariaskolan.
- Rastvaktspositioner läggs utifrån de platser som eleverna nämnt som osäkra eller där det ofta förekommer konflikter.
- Kamratstödjure: Kamratstödjure är elever på mellanstadiet. Kamratstödjarna hjälper vuxna att bl.a. se och höra. Det gör att vuxna snabbt kan fånga upp eventuella kränkningar och elever som upplevs ensamma som inte vuxna sett eller fått kännedom om. Elevcoachen träffar kamratstödjarna regelbundet och har avstämning med kamratstödjure. Åtgärder vidtas alltid vid kränkningar enligt de rutiner som finns. Kamratstödjarna utbildas också i att vara goda förebilder/kamrater som bryr sig om elever och hjälper till att ta med elever i positiva aktiviteter.
- Rastvärdar: Vuxenledda rastaktiviteter på alla förmiddagsraster anordnas tillsammans med elever som utsetts till rastvärdar. Syftet med aktiviteterna är att få med alla barn i någon aktivitet under rasten och samtidigt locka till rörelse. Fokus ligger på att ha roligt, inte på att tävla och vinna. Många elever tycker om de vanliga sporterna och spelar fotboll, basket mm. Detta sker spontant och annan personal finns tillgänglig där för eleverna.
- Elevråd: Elevrådet består av två elever från varje klass på Mariaskolan. Elever som är intresserade av uppdraget anmäler sig. Eleverna bestämmer vad som ska göras under läsåret och vilka regler som gäller i elevrådet. Elevrådet träffas en gång i månaden. En vuxen finns alltid på plats för att hjälpa till under mötets gång. Syftet med elevrådet är att lära demokratiska processer, stärka elevernas röst, värna om elevernas rättigheter samt låta eleverna vara med och påverka och göra skillnad på skolan.
- Kompissamtal: Vi har regelbundna kompissamtal. Klasserna har en bokad tid varje vecka där de kan lyfta dilemman utan att nämna namn på inblandade elever i klassrummet. Vuxen och elever hjälps åt att hitta lösningar vilket ofta leder till att vi kan lösa förebygga/lösa konflikter innan de blir större. Eleverna lär sig av varandra och får samtidigt förslag på hur de kan lösa problem. På kompissamtalen så pratar vi också bl.a. om skolans och klassens regler, lagar, trivsel, allas lika värde, nätmobbning, rätten att vara den man vill vara, olika sätt att tänka, olika personligheter och roller. Eleverna får arbeta i diskussionsgrupper, spela rollspel och leka lekar för att träna sig i det som vi pratat om.
- Morgongymnastik: Vi erbjuder eleverna att delta på morgongymnastik innan skolstart. Syftet med detta är att eleverna ska röra på sig och kunna koncentrera sig bättre under skoldagen. Elevcoachen leder en enkel pulshöjande aktivitet/lek på 15min och sedan så går eleverna in och har lektion. Elever som deltar upplever att de kan koncentrera sig bättre och att springet i benen försvinner under första lektionen.
- Korridorsvärd åk 4-6: Elevcoachen hälsar god morgon till alla elever i korridoren. Hon pratar med eleverna för att de ska känna sig välkomna till skolan och håller ett extra öga på elever som brukar vara med i konflikter för att kunna finnas till hands innan konflikt uppstår. Hon uppmärksammar också om någon elev står ensam eller är ledsen.
- Frånvaro: Varje morgon så kontrollerar vuxen att alla elever finns på plats. Detta för att elever och föräldrar ska vara trygga med att vi direkt upptäcker om någon saknas.

- Förebyggande och motiverande samtal: Elevcoachen pratar enskilt med elever som kan vara i behov av detta. Det är motiverande samtal för att öka trivsel och arbetslust.
- Tillgänglig: Elevcoachen försöker att alltid finnas tillgänglig en stund varje dag för att elever ska kunna söka upp henne ifall de behöver hjälp med en konflikt eller om de behöver prata om något.
- Extra stöd: Elevcoachen finns med i klassrummen för att hjälpa elever i som har extra behov av stöd.

Grunder för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Diskriminering

Diskriminering är när någon på osakliga grunder behandlar en annan sämre än andra. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt och det finns sju grunder för detta. Diskriminering är förbjudet. Dessa sju saker är våra diskrimineringsgrunder.

Kön

Kvinnor, män och transsexuella kan bli diskriminerade på grund av kön. En person som är transsexuell kan vara någon som vill ändra kön eller som har ändrat kön. Det är förbjudet att diskriminera någon på grund av kön.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Min identitet är min bild av mig själv. Den som inte känner sig som kvinna och inte heller känner sig som en man har en identitet som är könsöverskridande. Diskrimineringsombudsmannen använder ordet könsidentitet. En transperson har en könsidentitet som överbygger de vanliga gränserna. Det är förbjudet att diskriminera en transperson.

Etnisk tillhörighet

Jordklotet är fullt av människor. Vi kommer från olika länder, olika nationer. Vi har olika nationaliteter till exempel finländare, svenskar och polacker. Alla människor har olika hudfärg. Vi kommer från olika kulturer. Vi kan tillhöra olika folk och bo i samma land. Det kan kallas att vi har olika etniska bakgrunder. Du får inte behandla en människa annorlunda på grund av etnisk tillhörighet. Det är diskriminering.

Religion eller annan trosuppfattning

Kristendom och islam är exempel på religioner. En annan trosuppfattning kan vara ateism. Den som är ateist tror inte på någon Gud alls. Det är förbjudet att diskriminera på grund av religion eller tro.

Funktionsnedsättning

En människa kan ha en funktionsnedsättning. Nedsatt syn eller nedsatt hörsel är exempel på det. Den som har en allergi mot jordnötter eller har svårt att gå har också en funktionsnedsättning. Det går inte att se alla funktionsnedsättningar. Några är osynliga. Du kan inte se att en person har problem inne i magen. Du kan heller inte se om någon behöver extra hjälp för att kunna förstå, koncentrera sig eller sitta still. Du får inte behandla en människa annorlunda på grund av en funktionsnedsättning. Det är diskriminering.

Sexuell läggning

Med sexuell läggning menas tex om en människa blir kär i män, kvinnor eller både män och kvinnor. Den som blir kär i en person av samma kön kallas homosexuell. Den som blir kär i en person av motsatt kön kallas heterosexuell. Den som blir kär i både män och kvinnor kallas bisexuell. Du får inte behandla en människa annorlunda på grund av vem hon blir kär i. Det är diskriminering.

Ålder

Ålder berättar hur gammal en människa är, hur många födelsedagar man haft. Du får inte behandla en människa annorlunda på grund av hennes ålder.

Det kan vara diskriminering.

Trakasserier och kränkningar

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har sin grund i de sju diskrimineringsgrunderna

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker en elevs värdighet.

Exempel på trakasserier och kränkande behandling:

fysisk – att bli utsatt för slag, knuffar

verbal – att bli hotad eller kallad hora, bög, dampbarn

psykosocial – att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning

i text och bildform – klotter, brev, lappar, epost, SMS, MMS

Ett uppträdande som kränker en elevs värdighet *som har* samband med diskrimineringsgrunderna kallas **trakasserier**.

Ett uppträdande som annars kränker en elevs värdighet *som inte har* samband med diskrimineringsgrunderna kallas **kränkande behandling**.

Utvärdering av insatser läsåret 2019/2020

Styrning och ledning i klassrummet

Under en tvåårsperiod har vi arbetat med att strukturera undervisningsprocesser, till exempel tydliggöra lektionens olika delar så det blir tydligt för eleverna. Vi har arbetat med tydlighet i ledarskapet och strukturen över dagen. Vi kommer också att arbeta utifrån förändringarna i avsnitt 2.3 i läroplanen; Elevernas ansvar och inflytande.

Skolans mål är att varje elev

- genom egen ansträngning och delaktighet, utifrån sina förutsättningar, tar ansvar för sitt lärande och för att bidra till en god arbetsmiljö
- visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan.

I utvärderingarna framkommer att årskurserna 1-3 kommer att fortsätta arbeta med de två punkterna ovan.

Verksamhetsbesök

Verksamhetsbesök av kollega två gånger/termin och lektionsobservationer av skolledning med påföljande didaktiskt samtal. Detta för att vi ska arbeta mot vår vision ”Vi ska bli bäst på undervisning. Alla elever ska utvecklas utifrån kunskapsmålen och sina egna förutsättningar.”

Detta är ett område som alla kommer att fortsätta arbeta med utifrån att personalen tycker att det är den bästa kollegiala utbildningen.

Ramlektion

Syftet med ramlektionen är att skapa en förståelse för lektionens innehåll och studiero för lärande i klassrummet. Syftet är också att skapa en rutin som skapar förutsägbarhet, trygghet för eleverna och en jämn hög kvalitet på undervisningen. Vi fortsätter arbetet med att förankra ramlektionen i verksamheten.

I utvärderingarna framkommer det att åk F-6 kommer att fortsätta arbeta med detta för att det fungerar bra i elevgrupperna. Det bidrar till struktur och arbetsro.

Förbättringsområden läsåret 2020-2021

Jämställdhet utifrån kön.

Skolpersonalen kommer att regelbundet synliggöra och granska normer kring kön i verksamheten, i syfte att skapa en jämställd och trygg skolmiljö. Personalen kommer sedan att gemensamt ha diskussioner kring hur de arbetar vidare med normer och förväntningar, bemötande och hur detta påverkar elevernas trygghet i skolan. I årskurs 4-6 kommer personalen tillsammans med eleverna att arbeta med ett utbildningsmaterial som heter "Agera Tillsammans". Det arbetet kommer också att genomföras delvis i årskurs 1-3.

Skolans mål är att varje elev

- genom egen ansträngning och delaktighet, utifrån sina förutsättningar, tar ansvar för sitt lärande och för att bidra till en god arbetsmiljö
- visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan.

Årskurs 1-3 kommer att fortsätta arbeta med punkterna ovan.

Att upptäcka, utreda och åtgärda kränkande/trakasserande/diskriminerande behandling

ALL personal ska aktivt arbeta för att motverka alla former av kränkande/trakasserande/diskriminerande behandling. Det ska råda **"nolltolerans"**!

Den som uppmärksammar kränkningar/trakasserier/diskriminering **ingriper omedelbart** och tar därefter kontakt med respektive handledare eller med rektor om det är en vuxen inblandad. Därefter dokumenteras.....i blanketten ”Anmälan om kränkande behandling”.

UPPTÄCKA

- Via samtal med elever; enskilt eller i grupp.
- Fånga upp signaler från kamrater och föräldrar.
- ALLA vuxna tar ansvar för att hålla god uppsikt inom respektive verksamhet i lärandesituation och som rastvakt.
- Regelbundna möten i elevhälsateamet där likabehandling finns på dagordningen.
- Stående punkt på elevernas klassråd samt personalens arbetsplatsträff där man har möjlighet att lyfta bl.a. dessa frågor.
- Sociala rapporter genomförs ett tillfälle/termin.
- Kommunövergripande enkät.
- Observera hög frånvaro. Närvarokontroll.
- Observation kan ske vid misstanke om att en elev utsätts för kränkande behandling/trakasserier/diskriminering. Beslut tas av rektor i samråd med resurspedagog.
- Föra samtal med eleverna kring text- och bildburna kränkningar/trakasserier/diskriminering med fokus på sociala medier.
- Information till vårdnadshavare vid föräldramöten och föräldraråd.
- Kamratstödjare som samarbetar med elevcoachen.

UTREDA

Så snart någon på skolan får kännedom om att kränkningar/trakasserier/diskriminering har inträffat skall utredning sättas igång och biträdande rektor skall meddelas.

Kränkningar/trakasserier/diskrimineringar mellan elever

1. Den personal som sett/hört detta dokumenterar på avsedd blankett namn (sida 1) samt lämnar vidare till handledare och biträdande rektor samma dag som händelsen sker. Biträdande rektor bedömer om dokumentationen ska skickas till huvudman.
2. Elevcoach tillsammans med handledare, eller annan utsedd personal genomför en kartläggning genom enskilda samtal med berörda elever; den/de som upplevt sig kränkta/trakasserade/diskriminerade och den/de som kränkt/trakasserat/diskriminerat samt kring personer. Personalen som samtalat med aktuella elever meddelar vårdnadshavarna att samtal ägt rum. Samtalen dokumenteras och lämnas till biträdande rektor som skickar till huvudmannen. Beslut om åtgärder fattas av elevcoach och berörda handledare i samråd med biträdande rektor. Om ärendet avslutas ska utredningen skickas till biträdande rektor som skickar till huvudman.
3. **Ärendet ska följas upp inom två veckor.** Dokumentation kring uppföljningen lämnas till biträdande rektor. Beslut tas om ärendet kan avslutas. Om ärendet avslutas ska utredningen lämnas till biträdande rektor som skickar till huvudman.
4. **Om kränkningarna/trakasserier/diskrimineringarna ej upphört vid uppföljningen:**
Ärendet lyfts av biträdande rektor vid elevhälsans samordningsmöte.

5. Om kränkningen/trakasseriet/diskrimineringen återupprepas:

Rektor/biträdande rektor/elevcoach/handledare kallar den kränkande till ett samtal. Samtalen dokumenteras.

6. Om kränkningen/trakasseriet/diskrimineringen återupprepas trots samtal:

Rektor/biträdande rektor/elevcoach/handledare kallar den kränkande eleven och dess vårdnadshavare till ett samtal. Samtalen dokumenteras.

7. Rektor gör en bedömning av varje enskilt fall; hur allvarlig kränkningen/trakasseriet/diskrimineringen är och om anmälan till andra myndigheter ska göras t.ex. polis och sociala myndigheter.

Åtgärder

Åtgärderna ska vara grundade på utredningen och analys av vad som skett.

Riktas till såväl den elev som blivit utsatt som till den/de som utövat kränkningen/ trakasseriet/ diskrimineringen.

- a. Omedelbart sätta stopp för kränkningen/trakasseriet/diskrimineringen, där det i akuta läget kan bli nödvändigt att sära på vissa elever, genom placering i olika grupper.
- b. Erbjuder samtalsstöd/möjlighet till bearbetning.
- c. Formulera långsiktiga lösningar.
- d. Vid behov ta hjälp av t.ex. BUP.
- e. Överväga åtgärder i syfte att förändra förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå.
- f. Dokumentera och följa upp åtgärderna.

Vid händelser som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa skall Arbetsmiljöverket underrättas.

Om ärendet avslutas ska utredningen skickas till resurspedagogen som skickar till huvudman.

Vuxnas kränkning/trakasserier/diskriminering av elev

Om personal misstänks för kränkning/trakasserier/diskriminering av en elev ska rektor ansvara för utredningen och dokumentera.

1. Rektor samlar information om händelsen
2. Rektor och någon av rektor utsedd, genomför enskilda samtal med de inblandade.
3. Berörd vårdnadshavare kontaktas. Facklig representant meddelas angående den vuxne.
4. Ev. åtgärder vidtas.
5. Uppföljning inom en vecka.

Rektor dokumenterar. Om ärendet avslutas ska utredningen skickas till huvudman.

Elevs kränkningar/trakasserier/diskriminering av vuxna

Personalen anmäler till rektor. Rektor och skyddsombud utreder. Ev. åtgärder vidtas. Rektor dokumenterar. Om ärendet avslutas ska utredningen skickas till huvudman.

Kränkning/trakasserier/diskriminering mellan vuxna

Personalen anmäler till rektor. Rektor och skyddsombud/facklig representant utreder och dokumenterar. Ev. åtgärder vidtas. Om ärendet avslutas ska utredningen skickas till huvudman.

Lagstiftning och styrdokument

Skollagen (1985:1100) kapitel 14 a

Redan den 1 april 2006 stärktes skyddet för barn och elever då Barn- och elevskyddslagen trädde i kraft. Diskriminering och annan kränkande behandling förbjöds och kraven på ett aktivt förebyggande arbete förstärktes. Den 1 januari 2009 ersatte ett nytt kapitel i Skollagen (14 a kap.) den del av Barn- och elevskyddslagen som avser "annan kränkande behandling" och bestämmelserna om diskriminering skrevs in i den nya Diskrimineringslagstiftningen. Barn- och elevskyddslagen upphörde därmed att gälla.

Diskrimineringslagen (2008:567) trädde också i kraft 1 januari 2009. Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- könsöverskridande identitet
- ålder

Kraven som ställs är att varje enskild verksamhet ska bedriva ett främjande arbete för att främja lagens syfte. Bestämmelserna i diskrimineringslagen och skollagen förbjuder diskriminering och kränkande behandling och ställer krav på att verksamheterna bedriver ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter och för att förebygga trakasserier och kränkande behandling. Om trakasserier eller kränkningar äger rum i eller i samband med verksamheten är huvudmannen skyldig att utreda och åtgärda det inträffade. I varje enskild verksamhet ska det finnas en likabehandlingsplan som fångar insatser mot diskriminering och trakasserier. Utöver detta är verksamheterna skyldiga att förebygga och förhindra, utreda och vidta åtgärder mot annan kränkande behandling. Dessa insatser ska fångas i en plan mot kränkande behandling. Mallen fångar båda dessa planer i ett dokument "Plan mot diskriminering och kränkande behandling". Skyldigheterna gäller när personal kränker barn/elever såväl som när barn/elever kränker andra barn/elever.

Övriga författningar

Förutom skollagen (1985:1100) kapitel 14 a och diskrimineringslagen (2008:567) ska FN:s barnkonvention genomsyra verksamheten. Övriga i sammanhanget aktuella författningar är förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling. Förordning (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet och skolverkets föreskrifter (SKOLSF 2004:13) om elevmedverkan i skolans arbetsmiljöarbete genom elevskyddsombud.

Allmänna råd för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (Skolverkets allmänna råd 2009)